

František Franc

František Franc se narodil 23. ledna 1897 v Žádovicích na Kyjovsku. Dar absolutního hudebního sluchu a vrozená rodová muzikálnost ho vedli k rozhodnutí věnovat se hudbě jako svému povolání. V letech 1913 – 1919 studoval na Varhanické škole v Brně, kterou absolvoval pod vedením Leoše Janáčka, a poté navštěvoval pedagogický kurz nově vzniknuvší brněnské konzervatoře, kde získal aprobaci učitele hudby složením státní zkoušky v roce 1921. V tomtéž roce byl ještě svým předchůdcem Jaroslavem Šerým jmenován druhým varhaníkem chrámového kůru ve Slavkově u Brna, po smrti Šerého se v září 1922 stal ředitelem kůru. V lednu téhož roku mu byl Zemskou správou na Moravě udělen souhlas ke zřízení soukromé hudební školy ve městě. Vyučování bylo zahájeno bezprostředně 1. února 1922. František Franc vedl školu až do svého úmrtí v lednu 1941, a poté se vedení ujala jeho manželka Marie Francová. Když v roce 1955 odešla do důchodu, školu zrušila a v její činnosti od 1. února 1956 pokračovala vzniknuvší státní hudební škola, na niž kontinuálně navazuje nynější základní umělecká škola.

Po svém příchodu do Slavkova u Brna zahájil František Franc široce založenou a rozsáhlou hudební činnost. Jako ředitel kůru se stal sbormistrem Cyrilské jednoty, která byla

smíšeným sborem a toto těleso doplnil o poměrně početný orchestr. Na kůru uváděl skladby J. J. Ryby, P. Křížkovského, V. Mýtného, A. Hradila, J. Kříčky, F. Kolaříka, A. Vlka a dalších autorů. Narozdíl od svých předchůdců se se svými chrámovými tělesy aktivně zúčastňoval i veřejného koncertního života. S Cyrilskou jednotou se zúčastnil smetanovských oslav v roce 1924, uspořádal večer skladeb P. Křížkovského a L. van Beethovena, s orchestrem nastudoval Smetanovu Českou píseň, se smíšeným sborem díla J. B. Foerster a jiných českých autorů, s ženským pěveckým sborem kompletní Dvořákovy Moravské dvojzpěvy a mnohá další díla. Po vzniku divadelního souboru Cyrilské jednoty se ujímal též nácviku a řízení hudebních složek četných her se zpěvy a operetních představení. Tato jeho činnost vyvrcholila roku 1940 nastudováním a několikerým uvedením Blodkovy opery V studni.

V roce 1937 se František Franc stal dirigentem Orchesterálního sdružení, které do té doby existovalo pouze jako menší salónní orchestr. Po krátké době je Franc rozšířil na 40-50členný amatérský symfonický orchestr a zahájil s ním soustavnou uměleckou práci. Zanedlouho byl schopen nastudovat a veřejně uvést takové skladby, jako např. Dvořákovy Slovanské tance, přehry Karneval a Můj domov, IV. větu z Novosvětské symfonie, Smetanovu symfonickou báseň Vyšehrad, úryvky z oper Dalibor, Hubička a podobně. Jen jeho předčasné úmrtí však zabránilo dalšímu vzestupu této činnosti. Svým působením v Orchesterálním sdružení dosáhl vrcholu, který již nikdy nebyl překonán.

Rovněž hudebně pedagogická činnost Františka France byla úctyhodná. Svou soukromou hudební školu záhy rozšířil na ústav, který celému Slavkovsku vchoval řadu instrumentalistů i zpěváků. Někteří z nich pokračovali ve studiích a věnovali se hudbě cele, většina se aktivně zúčastňovala hudebního života ve Slavkově formou členství v amatérských orchestrech a pěveckých sborech až do devadesátých let 20. století. Franc své žáky promyšleně připravoval – redukoval jim party tak, aby mohli brzy zasednout do orchestru vedle zkušenějších hráčů a získával je tak pro tuto činnost mnohdy na celý život. Poměrně vyspělé slavkovské hudební amatérské hnutí ve 2. polovině 20. století by tak bez základu, který mu vložil František Franc, bylo nemyslitelné.

Jako Janáčkův žák se pochopitelně věnoval i skladbě. Pro potřeby své školy zkomponoval klavírní cyklus Dětský koutek a Podzim i řadu dalších skladbiček, dále pak drobnější i rozsáhlejší skladby chrámové a četné hudební složky divadelních her.

I když působil František Franc ve Slavkově pouhých dvacet let (od roku 1921 do svého úmrtí 31. ledna 1942), stal se nesporně největším slavkovským muzikantem 20. století.

Vypracoval: PhDr. Jiří Majer